Legionella, Åtgärder vid misstänkt smitta Region Gävleborg

Innehåll

1. Syfte och omfattning 1
2. Allmänt 1
3. Ansvar och roller 2
4. Beskrivning 2
4.1. Identifiering av misstänkt fall 2
4.2. Provtagning på patient....2
4.3. Åtgärder vid misstänkt/bekräftat fall av vårdrelaterad legionellainfektion 3
4.3.1. Ansvarsområden 3
- Behandlande läkare....3
- Vårdenhetschef 3
- Vårdhygien 3
- Fastighetsavdelningen....3
- Miljöchef 4
4.3.2. Åtgärder....4
5. Plan för kommunikation och implementering 4
6. Dokumentinformation....4
7. Referenser 4

Korrekt giltighet garanteras endast utskriftsdatumet

1. Syfte och omfattning

Syftet med denna beskrivning är att tydliggöra vilka åtgärder som ska vidtas för att utreda patientfallet, test av patient och åtgärder vid misstänkt/bekräftat fall av vårdrelaterad legionellainfektion. Beskrivningen gäller för hela Region Gävleborg.

2. Allmänt

Legionellabakterier förekommer normalt i jord och vatten. Legionella kan förorsaka lunginflammation, särskilt hos patienter med immunbrist. Smitta sker genom inandning av vatten i aerosolform eller inandning av jord.
Att få i sig bakterien via dryck orsakar inte sjukdom.
Sjukdomen orsakas främst av arten *Legionella pneumophila* men också andra arter av legionella kan orsaka sjukdom hos människa.
Den vanligaste smittvägen är inandning av vattenaerosol som innehåller legionellabakterier, oftast vid duschning. Inkubationstiden varierar från 2 till 10 dagar, vanligen 5-6 dagar. Dödsfall förekommer. Det är särskilt personer med nedsatt immunförsvar som drabbas.
Man kan inte bli kronisk bärare av legionellabakterier.
Smitta från person till person förekommer inte.

I kranvatten i stora byggnadskomplex, som t.ex. sjukhus, hyreshus och hotell, finns ofta legionellabakterier. Gamla rörledningar, blindrör med stillastående vatten och en temperatur på 18-45°C gynnar tillväxten av bakterien i biofilm.

3. Ansvar och roller

Enligt 4.3.1. med detaljerad beskrivning.

4. Beskrivning

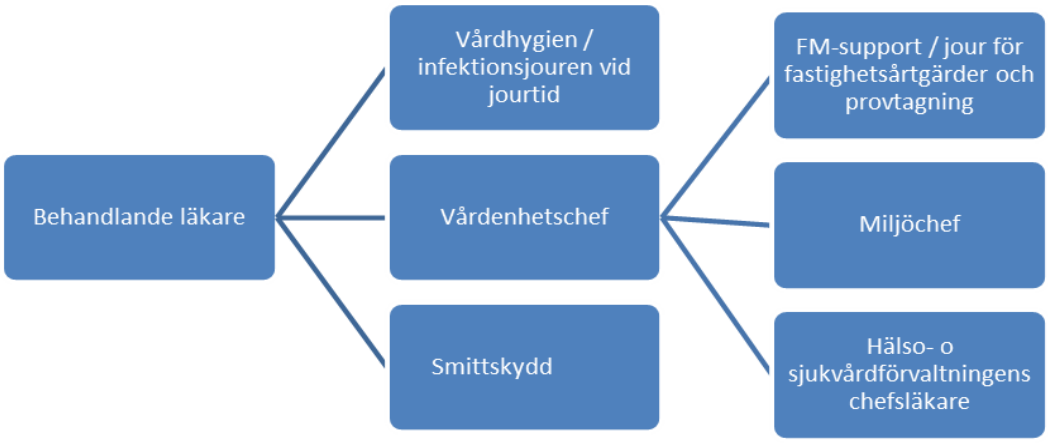

Åtgärder och informationsflöde i denna beskrivning följer schemat ovan.

4.1. Identifiering av misstänkt fall

Lunginflammation inom inkubationstiden 2-10 dagar hos inneliggande eller nyligen utskriven patient, särskilt om patienten har nedsatt infektionsförsvar.

4.2. Provtagning på patient

För att enbart hitta *Legionella pneumophila* typ 1 tas, legionellaantigen i urin, snabbtest, lämnas/skickas till kem.lab. Gävle respektive Hudiksvall.
Se länk:
https://www.regiongavleborg.se/Lankkatalog/P/Platinadokument/Provtagningsanvisningar/L/legionella-och-pneumokockantigen-i-urin-kombinerat-snabbtest---02-72576/

För att hitta alla legionellatyper ska prov från BAL (Bronksköljvätska), bronksekret eller sputum skickas för odling och PCR, samt blodprov skickas för antikroppsbestämning. Begär även typning. Prov skickas till Klinisk mikrobiologi, Region Gävleborg för vidaretransport. Se provtagningsanvisningar:

Kopians giltighet garanterad till utskriftsdatumet

BAL
https://www.regiongavleborg.se/samverkanswebben/halsa-vard-tandvard/kunskapsstod-och-rutiner/diagnostik/laboratoriemedicin/provtagningsanvisningar/l/legionella4/

Skyddad borste
https://www.regiongavleborg.se/samverkanswebben/halsa-vard-tandvard/kunskapsstod-och-rutiner/diagnostik/laboratoriemedicin/provtagningsanvisningar/l/legionella5/

4.3. Åtgärder vid misstänkt/bekräftat fall av vårdrelaterad legionellainfektion

4.3.1. Ansvarsområden

- **Behandlande läkare**

Behandlande läkare tar omedelbart kontakt med vårdhygien för råd och stöd. Vid jourtid skall infektionsjouren kontaktas.
Vårdenhetschef eller annan utsedd ska kontaktas.

Behandlande läkare kontaktar smittskyddsläkare snarast per telefon och gör smittskyddsanmälan elektroniskt, senast inom ett dygn.
Läkare och vårdenhetschef, eller ersättare vid ledighet, ska säkerställa att fler patienter inte utsätts för risk för legionellasmitta innan man säkerställt att legionella inte sprids i enhetens lokaler.

- **Vårdenhetschef**

Vårdenhetschefen kontaktar vårdhygien och servicesupport eller fastighetsjouren för att påbörja provtagning och felsökning.
Vårdenhetschefen informerar Hälso- och sjukvårdsförvaltningens chefsläkare och Region Gävleborgs miljöchef.
Vårdenhetschefen bistår behandlande läkare vid smittspårning.

- **Vårdhygien**

Vårdhygien utser på vilka punkter odlingar skall tas i samråd med fastighetsavdelningen.
Fastighetsägaren bekostar analysen.
Vårdhygien ger råd och stöd vid hanteringen av misstänkt/bekräftad legionellafall.

- **Fastighetsavdelningen**

Fastighetsavdelningen genomför provtagning i samråd med vårdhygien. Provtagning genomförs enligt rutin Legionella, Förebyggande åtgärder Region Gävleborg.
Proven skickas för analys till Micans (micans.se) och provsvaren dokumenteras i arbetsgruppens mapp under N:Projekt/Legionella. Fastighetsavdelningen ser till att eventuella problem på vattenledningsnätet åtgärdas och att vattentemperatur i

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet

beredare, undercentraler och tappställen etc under de senaste månaderna kontrolleras.
Vid avvikelse meddelas vårdhygien omgående.

- **Miljöchef**

Miljöchefen ansvarar för att tillsynsmyndigheten kontaktas vid analyserade legionellahalter om 1000 CFU/L eller mer, och/eller i samband med misstänkt/bekräftat fall av vårdrelaterad legionellainfektion.

4.3.2. Åtgärder

Utredning av eventuell nosokomial legionellainfektion sker enligt rutin ”Legionella, Förebyggande åtgärder Region Gävleborg” punkt 5.

5. Plan för kommunikation och implementering

Lässkyldighet för hälso- och sjukvårdsledningen, vårdhygien och smittskyddsläkare och vidare kommunikation i linjen.

6. Dokumentinformation

Reviderat av vårdhygien.

7. Referenser

Dokumentnamn	Plats
07-64238 Legionella, Förebyggande åtgärder Region Gävleborg	Platina

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet